

Forskrift om vern mot støy på arbeidsplassen.

DATO:	FOR-2006-04-26-456
DEPARTEMENT:	AID (Arbeids- og inkluderingsdepartementet)
PUBLISERT:	I 2006 hefte 6 s 680
IKRAFTTREDELSE:	2006-05-02
ENDRER:	FOR-1993-06-22-787
GJELDER FOR:	Norge
HJEMMEL:	LOV-2005-06-17-62-§3-1 , LOV-2005-06-17-62-§3-2 , LOV-2005-06-17-62-§4-1 , LOV-2005-06-17-62-§4-4 , FOR-2006-04-26-457
KUNNGJORT:	2006-05-03
RETTET:	
JOURNALNR:	2006-0351
KORTTITTEL:	Forskrift om støy på arbeidsplassen

INNHOLD

Forskrift om vern mot støy på arbeidsplassen.

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

- § 1. Formål
- § 2. Virkeområde
- § 3. Hvem forskriften retter seg mot
- § 4. Definisjoner

Kapittel 2. Risikovurdering og tiltak m.m.

- § 5. Systematisk forebygging av støyeksponering
- § 6. Risikovurdering
- § 7. Tiltaksverdier
- § 8. Grenseverdier
- § 9. Måling av støy på arbeidsplassen
- § 10. Tiltak
- § 11. Særskilte tiltak ved overskridelse av tiltaksverdiene
- § 12. Særskilte tiltak ved overskridelse av grenseverdiene
- § 13. Informasjon og opplæring

Kapittel 3. Helseundersøkelse og omplassering

- § 14. Krav om helseundersøkelse
- § 15. Arbeidsgiverens oppfølging av helseundersøkelsen
- § 16. Omplassering

Kapittel 4. Straff

- § 17. Straff

Kapittel 5. Avsluttende bestemmelser

- § 18. Ikrafttredelse
-

Forskrift om vern mot støy på arbeidsplassen.

Fastsatt av Direktoratet for arbeidstilsynet 26. april 2006 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid, stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 3-1 tredje ledd, § 3-2 fjerde ledd, § 4-1 femte ledd og § 4-4 femte ledd, jf. delegeringsvedtak 26. april 2006 nr. 457. Jf. EØS-avtalen vedlegg XVIII nr. 16jb (direktiv 2003/10/EF).

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Forskriften skal sikre at arbeidstakernes helse og sikkerhet beskyttes mot fare som oppstår eller kan oppstå når arbeidstakerne utsettes for støy, og at sjenerende støy motvirkes.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder for virksomheter der arbeidstakere kan bli utsatt for støy i forbindelse med arbeidet.

§ 3. Hvem forskriften retter seg mot

Arbeidsgiveren skal sørge for at bestemmelsene i denne forskriften blir gjennomført.

§ 4. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a) *toppverdi av lydtryknivå*, $L_{pC,peak}$: høyeste observerte C-veide lydtryknivå målt i løpet av måletiden med målerinnstilling «peak»,
- b) *ekvivalentnivå (A-veid ekvivalent lydtryknivå)*, $L_{pAeq,T}$: energiekvivalent verdi (gjennomsnitt) av det varierende A-veide lydtryknivået over et tidsrom T i henhold til internasjonal standard ISO 1999:1990 punkt 3.5,
- c) *daglig støyeksponeringsnivå*, $L_{EX,8h}$: ekvivalentnivå for en arbeidsdag normalisert til 8 timer i henhold til internasjonal standard ISO 1999:1990 punkt 3.6. Dette omfatter all støy på arbeidsplassen,
- d) *1-times støyeksponeringsnivå*, $L_{EX,1h}$: ekvivalentnivå for den mest støybelastede timen i løpet av en arbeidsdag,
- e) *grenseverdier*: verdier for støyeksponering som ikke skal overskrides,
- f) *tiltaksverdier*: verdier for eksponering som krever iverksetting av tiltak for å redusere helserisikoen og uheldig belastning til et minimum,
- g) *gruppe I*: arbeidsforhold hvor det stilles store krav til vedvarende konsentrasjon eller behov for å føre uanstrengt samtale og i spise- og hvilerom,
- h) *gruppe II*: arbeidsforhold hvor det er viktig å føre samtale eller vedvarende store krav til presisjon, hurtighet eller oppmerksomhet,
- i) *gruppe III*: arbeidsforhold med støyende maskiner og utstyr under forhold som ikke går inn under arbeidsgruppe I og II.

Kapittel 2. Risikovurdering og tiltak m.m.

§ 5. Systematisk forebygging av støyeksponering

Arbeidet skal planlegges og gjennomføres på en slik måte at arbeidstakerne beskyttes mot støy og slik at støybelastningen søkes redusert til lavest mulig nivå og minst 10 dB lavere i forhold til nedre tiltaksverdier i § 7. Tiltak skal gjøres ved kilden så langt det er mulig med hensyn til den tekniske

utviklingen, eller ved at støyeksponeringen på annen måte begrenses i varighet og intensitet.

§ 6. Risikovurdering

Arbeidsgiveren skal kartlegge og dokumentere i hvilken utstrekning arbeidstakerne utsettes for støy og vurdere enhver risiko for deres helse og sikkerhet forbundet med støy.

Vurderinger og målinger skal utføres i et omfang som gjør det mulig å fastslå arbeidstakernes støybelastning i forhold til de nedre tiltaksverdiene.

Risikovurderingen skal særlig ta hensyn til:

- a) eksponeringens nivå, type og varighet og eksponering for impulsstøy som slag og smell,
- b) virkning på helsen og sikkerheten til arbeidstakere som er særlig utsatt for risiko,
- c) enhver virkning på arbeidstakernes helse og sikkerhet som skyldes samvirking mellom støy og kjemiske stoffer og mellom støy og vibrasjoner i arbeidet, så langt det er mulig,
- d) indirekte virkninger på arbeidstakernes helse og sikkerhet som skyldes støyens virkning på oppfatningen av varselsignaler eller andre lyder som må kunne høres for å redusere risiko for ulykker,
- e) produsentens informasjon om støynivået på arbeidsutstyret,
- f) om det finnes alternativt arbeidsutstyr som gir lavere støyeksponering,
- g) eksponering for støy utover vanlig arbeidstid som faller inn under arbeidsgiverens ansvar,
- h) relevante opplysninger fra helseundersøkelser, og andre offentliggjorte opplysninger, så langt det er mulig,
- i) tilgjengeligheten av hørselsvern med tilstrekkelig dempning.

Arbeidsgiveren skal oppdatere risikovurderingen med jevne mellomrom, særlig med hensyn til endringer i produksjonsforhold eller organisering av arbeidet som kan innvirke på risiko.

Risikovurderingen skal oppbevares slik at opplysningene kan anvendes på et senere tidspunkt.

§ 7. Tiltaksverdier

Tiltaksverdiene for støyeksponering er:

a) nedre tiltaksverdi for arbeidsforhold i gruppe I:	$L_{EX,1h} = 55 \text{ dB}$
b) nedre tiltaksverdi for arbeidsforhold i gruppe II:	$L_{EX,1h} = 70 \text{ dB}$
c) nedre tiltaksverdi for arbeidsforhold i gruppe III:	$L_{EX,8h} = 80 \text{ dB}$
d) øvre tiltaksverdier:	$L_{EX,8h} = 85 \text{ dB}$ og $L_{pC,peak} = 130 \text{ dB}$

For arbeidsforhold i gruppene I og II skal støy fra egen aktivitet ikke inngå i vurderingen i forhold til nedre tiltaksverdi såfremt arbeidstakeren kan avbryte støyen. For spise- og hvilerom skal kun bakgrunnsstøy fra installasjoner, tilstøtende lokaler og omgivelser inngå i vurderingen.

§ 8. Grenseverdier

Grenseverdier for støyeksponering er:

- a) daglig støyeksponeringsnivå, $L_{EX,8h}$: 85 dB

b) toppverdi av lydtrykknivå, $L_{pC,peak}$: 130 dB

Ved fastleggingen av arbeidstakerens faktiske eksponering, skal det tas hensyn til den effektive dempingsvirkningen av påbudt personlig hørselsvern som arbeidstakeren skal bruke.

§ 9. Måling av støy på arbeidsplassen

Når det gjennomføres måling som grunnlag for risikovurdering, skal målemetoder og måleinstrumenter være tilpasset miljøet, den type støyeksponering som forekommer og eksponeringens varighet. Metodene som brukes skal være representative for den enkelte arbeidstakers personlige eksponering, og det skal tas hensyn til måleusikkerhet ved vurdering av risiko.

§ 10. Tiltak

Arbeidsgiveren skal iverksette nødvendige tiltak på bakgrunn av de helse- og sikkerhetsrisikoer som fremkommer av risikovurderingen. Arbeidsgiveren skal blant annet sørge for at risiko som er forårsaket av støy fjernes eller reduseres til et lavest mulig nivå, ved å:

- a) vurdere alternative arbeidsmetoder som gir redusert støyeksponering,
- b) velge hensiktsmessig arbeidsutstyr som gir minst mulig støy,
- c) utforme og tilrettelegge arbeidsplassen og arbeidslokalene for eksempel ved at tekniske innretninger oppstilles og brukes på en slik måte at unødig støy ikke oppstår,
- d) foreta teknisk støyreduksjon som demper lydutbredelse gjennom luft, for eksempel ved hjelp av skjermes, innbygging eller lydabsorbenter,
- e) foreta teknisk støyreduksjon som reduserer strukturlyd og vibrasjoner ved å avbalansere, dempe eller isolere lydkilder,
- f) ha systematisk vedlikehold av arbeidsutstyr, arbeidsplassen og støydempingstiltak,
- g) tilrettelegge arbeidet ved begrensnig av eksponeringstid og intensitet, og med tilstrekkelige støyfrie hvileperioder,
- h) sørge for helseundersøkelser i henhold til § 14.

Arbeidsgiveren skal tilpasse tiltakene for arbeidstakere som i særlig grad kan være utsatt for ulykkes- eller helsefare.

§ 11. Særskilte tiltak ved overskridelse av tiltaksverdiene

Dersom nedre tiltaksverdier eller øvre tiltaksverdi for toppverdi av lydtrykknivå overskrides, skal arbeidsgiveren:

- a) vurdere tekniske eller administrative tiltak for å redusere støyeksponeringen og utarbeide skriftlige planer for tiltak,
- b) stille hørselsvern til rådighet når $L_{EX,8h} = 80$ dB overskrides eller arbeidstakeren opplever lydnivået sjenerende. Hørselsvern skal velges i samråd med arbeidstakerne slik at risiko og belastning ved bruk reduseres til lavest mulig nivå.

Dersom arbeidstakerne kan bli utsatt for støy som er lik eller overskrider de øvre tiltaksverdiene skal arbeidsgiveren:

- a) påse at hensiktsmessig hørselsvern som gir tilstrekkelig beskyttelse benyttes dersom tiltaksverdiene ikke kan overholdes med tekniske eller administrative tiltak,
- b) merke inngangen til rom eller arbeidsområder med varselskilter.

Arbeidsgiver skal kontrollere effekten av tiltakene som iverksettes.

§ 12. Særskilte tiltak ved overskridelse av grenseverdiene

Dersom grenseverdiene for støyeksponering overskrides, skal arbeidsgiveren straks sette i verk tiltak for å redusere eksponeringen til under grenseverdiene.

For å unngå fremtidige overskridelser av grenseverdiene, skal arbeidsgiveren kartlegge årsakene til at grenseverdiene er overskredet.

§ 13. Informasjon og opplæring

Arbeidsgiveren skal sørge for at arbeidstakere og verneombud får løpende informasjon og opplæring om aktuell risiko i forbindelse med støy dersom arbeidstakerne utsettes for støy som er lik eller overskrider $L_{EX,8h} = 80$ dB eller $L_{pC,peak} = 130$ dB. Arbeidstakerne skal særlig ha informasjon om:

- a) risikovurderingen som er foretatt og de tiltak som er iverksatt,
- b) grenseverdiene og tiltaksverdiene,
- c) måleresultatene,
- d) når det er behov for å bruke hørselsvern og opplæring i riktig bruk,
- e) risiko knyttet til støy og hvordan tegn på hørselsskader kan oppdages og hvordan de skal rapporteres,
- f) under hvilke vilkår de har rett til helseundersøkelse og formålet med undersøkelsen,
- g) sikre arbeidsmetoder som begrenser støyeksponeringen mest mulig,
- h) risikoen for helseskade som bruken av arbeidsutstyret kan medføre.

Kapittel 3. Helseundersøkelse og omplassering

§ 14. Krav om helseundersøkelse

Arbeidsgiveren skal sørge for at arbeidstakere får tilbud om egnet helseundersøkelse med hørselskontroll, når risikovurderingen viser at det foreligger helserisiko.

Arbeidsgiveren skal sørge for at arbeidstakere som utsettes for støy som overskrider $L_{EX,8h} = 80$ dB eller $L_{pC,peak} = 130$ dB gjennomgår helseundersøkelse som omfatter hørselskontroll.

Helseundersøkelsen skal kunne påvise enhver negativ helseeffekt forårsaket av støy og gi grunnlag for forebyggende tiltak i virksomheten eller andre tiltak som kan redusere arbeidstakerens risiko for helseskade.

Helseundersøkelsen skal utføres av, eller under kontroll av kompetent lege. Legen avgjør hyppigheten av og innholdet i undersøkelsen på bakgrunn av eksponeringens type, nivå og varighet, og på bakgrunn av arbeidstakerens helsetilstand.

Arbeidstakeren skal informeres om resultatet av helseundersøkelsen.

§ 15. Arbeidsgiverens oppfølging av helseundersøkelsen

Dersom helseundersøkelsen påviser helseskade som skyldes støy på arbeidsplassen eller støy i samvirkning med andre faktorer, skal arbeidsgiver:

- a) vurdere årsaker til at helseskade har oppstått og oppdatere risikovurderingen i samsvar med § 6,
- b) iverksette tiltak som er nødvendige for å fjerne eller redusere risikoen ved arbeid som utsetter arbeidstakere for støy, herunder ta hensyn til råd fra kompetent helsepersonale eller fra offentlig

myndighet,

- c) omplassere arbeidstakere i henhold til § 16,
- d) gi tilbud om egnet helseundersøkelse til andre arbeidstakere som har vært utsatt for liknende eksponering.

§ 16. *Omplassering*

Arbeidsgiveren skal så langt det er mulig sørge for at arbeidstakere blir omplassert til annet arbeid i virksomheten der de ikke blir utsatt for helsefarlig eksponering fra støy, når dette er nødvendig av hensyn til arbeidstakers helse.

Kapittel 4. Straff

§ 17. *Straff*

Overtredelse av denne forskriften straffes etter arbeidsmiljøloven kapittel 19 og straffeloven § 48a og § 48b.

Kapittel 5. Avsluttende bestemmelser

§ 18. *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft 2. mai 2006.

Fra samme dato oppheves forskrift 22. juni 1993 nr. 787 om støy på arbeidsplassen.

Dokumentet er hentet fra Norsk Lovtidend og er ikke ajourført med eventuelle endringer.